

Sündimata lapsed sulgevad kooale

Sügiseks suletakse maakondades vähemalt kuus algkooli ja üks põhikool, kuid kohalike haridusjuhtide hinnangul võib pikaajalise madala iibe tõttu järgmisest aastast tegevuse lõpetada tunduvalt rohkem väikesi kooale.

Sügisest suletakse Lääne-Virumaal Rahkla ja Vergi algkool ning Annikvere põhikool, Pärnumaal Pööravere algkool, Viljandimaal Paala algkool, Hiiu- maal Kuri algkool ja Ida-Virumaal Pagari algkool. Otsustamata on veel Saare maakonna Abruha algkooli saatus.

Teistes maakondades ei suleta sel aastal ühtegi kooli, kuid haridusjuhtide sõnul pole rõõmustamiseks põhjust. Väikesi maakooale kummitab järelekasvu puudus, mis on seotud 1990. aastate algusest järsult vähenenud iibega. Tuhanded tollal sündimata jäänud lapsed saaksid just lähiaastatel kooliealiseks.

Võru maavalitsuse haridusosakonna juhataja Arvi Leosk nentis, et kuigi Võrumaal jätkavad sügisest kõik koolid, on juba järgmisest aastast mõnegi pisekese maakooli edasi tegutsemine ohus. "Meil on palju umbes 10 õpilasega kooale ja neid mõjutab vähene esimesse klassi astujate arv kõigepealt," märkis ta.

Lastepuudusele lisandub enamikus valdades ka rahapuudus. Lääne-Viru

Alvar Jaakson

maavalitsuse haridusosakonna juhataja Jaan Kulver nentis, et maakonnas sulgemisele kuuluvatest koolidest kaks, Vergi ja Annikvere, asuvad Vihula vallas, kus on üldse neli kooli ning valla kulud seega väga suured. "Selle piirkonna põhikooliks jääb nüüd Võsu põhikool ja gümnaasiumiharidust saab omandada Haljas või Kundas," ütles Kulver. Rahkla põhikool suletakse õpilaste vähesuse tõttu.

Kulver märkis, et tõenäoliselt muudetakse õpilaste vähesuse tõttu kuueklassiliseks ka Viru-Jaagupi põhikool, millest kaheksa kilomeetri kaugusel asub Vinni-Pajusti gümnaasium.

1904. aastast Annikveres tegutseva

kooli direktor Vahur Lehtmetes tunnistas, et koolis on vaid 27 õpilast ning juurdekasvu pole näha. "Õpetajaid on meil koos minuga kuus ning jääme praegu kõik töötuteks," nentis Lehtmetes. "Peab hakkama ise töökohta otsima, sest vald pole midagi erialast pakkuda. Tulevik on segane."

Kulveri kinnitusele peaks vald kõigile tööta jäänud õpetajatele uued töökohtad leidma. "Kui omavalitsusel pole töökohta pakkuda, siis need õpetajad koondatakse," lausub ta. "Pole siiski kuulnud, et selles suhtes väga valulisi probleeme oleks."

Sulgemisele kuuluvates algkoolides on valdavalt üks või kaks õpetajat, kes

kohalike haridusjuhtide hinnangul töötaks kindlasti ei jää, sest harva on koolides õpetajaid üle.

Peamiseks põhjusteks väikekoolide kinnipanel on õpilaste vähesus ja suurte koolide lähedus. Õpilaste vedu tuleb valdadele odavam kui koolimaja remondi- ja küttekulud. Näiteks Pööravere algkooli Pärnumaal jäänuks järgmisel aastal vaid kaheksa last ning maakonna haridusosakonna kinnitusele ei saa nende nn pearaha eest isegi ühe õpetaja palka kokku.

Samuti peavad paljud vanemad suuremas koolis saadud haridust paremaks ning ei pane oma lapsi teadlikult kohaliku külakooli.

Haridusministeeriumi nõunik Leida Reimann ütles, et koolide sulgemine on täielikult kohalike omavalitsuste otsustada. "Haridusministeerium jagab omavalitsustele ainult õpetajate palgaraha õpilaste arvu järgi ning seegi on valdade asi, kui ökonoomselt nad seda jagada oskavad," selgitas Reimann.

Reimanni hinnangul on elu näidanud, et väikesed koolid ei tasu end ära. "Koolide sulgemisel mingeid kriteeriume siiski pole ja rikkad vallad suudavad ka päris pisikesi kooale üleval pidada," lisas ta.

KRISTI MALMBERG